

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

P8_TA(2016)0298

Sosiaali- ja ympäristönormit, ihmisoikeudet ja yritysten yhteiskuntavastuu**Euroopan parlamentin päätöslauselma 5. heinäkuuta 2016 parlamentin vuonna 2010 antamien sosiaali- ja ympäristönormeja, ihmisoikeuksia ja yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien suositusten täytäntöönpanosta (2015/2038(INI))**

(2018/C 101/02)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2, 3, 6 ja 21 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 11, 153, 191, 207 ja 218 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 12, 21, 28, 29, 31 ja 32 artiklan,
- ottaa huomioon komission tiedonannon ”Kaikkien kauppa: Vastuullisempaa kauppa- ja investointipolitiikkaa” (COM(2015)0497),
- ottaa huomioon WTO:n 10. ministerikokouksen päätelmät ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon Pariisin sopimuksen (30. marraskuuta–11. joulukuuta 2015) ⁽²⁾,
- ottaa huomioon EU:n vuosikertomuksen ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa (2014) ⁽³⁾,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman vuosiksi 2015–2019 – ”Ihmisoikeuksien säilyttäminen EU:n asialistan kärjessä”,
- ottaa huomioon suuntaviivat ihmisoikeuksien vaikutusten analysoinnista kauppaan liittyvien poliittisten aloitteiden vaikutusten arvioinneissa ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin politiikkayksikön vuonna 2015 julkaiseman tutkimuksen ”Human rights and democracy clauses in international agreements”,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 25. syyskuuta 2015 antaman päätöslauselman ”Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development” ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon Euroopan yhteisöön suuntautuvaa puutavaran tuontia koskevan FLEGT-lupajärjestelmän perustamisesta 20. joulukuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2173/2005 ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 978/2012 yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ https://www.wto.org/english/news_e/news15_e/mc10_19dec15_e.htm

⁽²⁾ <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf>

⁽³⁾ http://eeas.europa.eu/human_rights/docs/2014-hr-annual-report_en.pdf

⁽⁴⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/july/tradoc_153591.pdf

⁽⁵⁾ YK:n yleiskokouksen 25. syyskuuta 2015 hyväksymä päätöslauselma (A/RES/70/1) (http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E)

⁽⁶⁾ EUVL L 347, 30.12.2005, s. 1.

⁽⁷⁾ EUVL L 303, 31.10.2012, s. 1.

⁽⁸⁾ <http://mneguidelines.oecd.org/text/>

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

- ottaa huomioon OECD:n ohjeet "OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas" ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon komission yksiköiden 14. heinäkuuta 2015 annetun valmisteluasiakirjan yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden täytäntöönpanossa edistymisestä (SWD(2015)0144),
- ottaa huomioon vuonna 2011 annetun komission tiedonannon "Yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva uudistettu EU:n strategia vuosiksi 2011–2014" (COM(2011)0681),
- ottaa huomioon kestävästä kehityksestä koskevan UNCTADin investointipolitiikan kehysten (2015) ⁽²⁾,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin politiikkayksikön teettämän tutkimuksen "The EU's Trade Policy: from gender-blind to gender-sensitive?",
- ottaa huomioon riippumattoman asiantuntijan neljännen kertomuksen "The promotion of a democratic and equitable international order" – YK:n pääsihteerin muistio 5. elokuuta 2015 kokoontuneelle YK:n yleiskokoukselle (A/70/285),
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2010 antamansa päätöslauselman yritysten yhteiskuntavastuusta kansainvälisissä sopimuksissa ⁽³⁾,
- ottaa huomioon YK:n päätöslauselman nro 64/292, jossa Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous tunnustaa nimenomaisesti veden ja sanitaation ihmisoikeuksiksi ja toteaa, että puhdas juomavesi ja sanitaatio ovat keskeisiä kaikkien ihmisoikeuksien toteutumiseksi,
- ottaa huomioon 8. syyskuuta 2015 antamansa päätöslauselman eurooppalaisen kansalaisaloitteen Right2Water seurannasta ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2010 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksista sekä sosiaali- ja ympäristönormeista kansainvälisissä kauppasopimuksissa ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2010 antamansa päätöslauselman kauppapolitiikasta ja ilmastonmuutoksen haasteista ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin politiikkayksikkö C:n vuonna 2014 julkaiseman tutkimuksen "Gender Mainstreaming in Committees and Delegations of the European Parliament",
- ottaa huomioon ihmisoikeusneuvoston päätöslauselman nro 26/9 ⁽⁷⁾, jossa se päätti perustaa avoimen hallitustenvälisen työryhmän, jossa käsitellään ylikansallisia yrityksiä ja muita liikeyrityksiä ihmisoikeuksien kunnioittamisen kannalta ja jonka tehtävänä on laatia oikeudellisesti sitova kansainvälinen väline, jonka avulla säännellään kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön mukaisesti monikansallisten yhtiöiden ja muiden liikeyritysten toimintaa,
- ottaa huomioon asetuksessa (EU) N:o 978/2012 säädetyn EU:n uudistetun yleisen tullietuusjärjestelmän,
- ottaa huomioon komission kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle aiheesta "Kertomus yleisestä tullietuusjärjestelmästä vuosina 2014–2015" (COM(2016)0029),

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/GuidanceEdition2.pdf>

⁽²⁾ <http://unctad.org/en/pages/PublicationWebflyer.aspx?publicationid=1437>

⁽³⁾ EUVL C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

⁽⁴⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0294.

⁽⁵⁾ EUVL C 99 E, 3.4.2012, s. 31.

⁽⁶⁾ EUVL C 99 E, 3.4.2012, s. 94.

⁽⁷⁾ A/HRC/RES/26/9 (<http://www.ihrb.org/pdf/G1408252.pdf>)

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

- ottaa huomioon yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n suuntaviivat, OECD:n tarkistetut toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, ILO:n kolmikantajulistuksen monikansallisista yrityksistä ja sosiaalipolitiikasta, integroitua raportointia käsittelevän kansainvälisen komitean puitteet, YK:n Global Compact -aloitteen kymmenen periaatetta ja yhteiskuntavastuuta koskevan ISO 26000 -standardin,
 - ottaa huomioon yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevia YK:n suuntaviivoja eteenpäin vievän Ranskan luonnoksen due diligence -säädokseksi sekä puheenjohtaja Junckerin lausunnon vuoden 2015 G7-huippukokouksessa,
 - ottaa huomioon YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden ja YK:n Global Compact -aloitteen puitteissa käynnistetyn hankkeen pitkän aikavälin arvon toteuttamisesta yrityksille ja sijoittajille,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan mietinnön sekä ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A8-0217/2016),
- A. ottaa huomioon, että parlamentti antoi vuonna 2010 komissiolle suosituksia sosiaali- ja ympäristönormeista, ihmisoikeuksista ja yritysten yhteiskuntavastuusta; toteaa, että useat näistä suosituksista on pantu täytäntöön, toisia taas ei;
- B. ottaa huomioon, että parlamentti toimii lainsäädäntövallan käyttäjänä toimenpiteiden osalta, joilla määritellään EU:n yhteisen kauppapolitiikan täytäntöönpanokehys; toteaa, että jokaisen unionin neuvotteleman kauppasopimuksen ratifioimiseksi tarvitaan parlamentin hyväksyntä; katsoo, että parlamentin suositusten täytäntöönpano on sen vuoksi välttämätöntä, jotta varmistetaan komission yhteisen kauppapolitiikan alalla tekemien aloitteiden menestyminen;
- C. katsoo, että kaupalla on suuri merkitys liiketoimintamahdollisuuksien edistämässä, vaurauden luomisessa ja työllisyyden lisäämisessä sekä taloudellisen kehityksen ja sosiaalisen edistyksen eteenpäin viemisessä ja elintason, elämänlaadun ja ihmisoikeusnormien parantamisessa pitkällä aikavälillä;
- D. ottaa huomioon, että kuten ”Kaikkien kauppa” -strategiassa vahvistetaan, EU korostaa sitoutuneensa edistämään päättäväisesti kestävästä kehityksestä sekä ihmisoikeuksia ja hyvää hallintotapaa sellaisin kannustimiin perustuvuin keinoin kuten GSP+-järjestelmä ja etuuskohteluun perustuvaa markkinoillepääsyä koskevat säännökset maissa, jotka ovat sitoutuneet panemaan täytäntöön näitä aloja koskevat keskeiset kansainväliset yleissopimukset;
- E. ottaa huomioon, että EU pystyy vaikuttamaan myönteisesti ihmisoikeuksien parempaan kunnioittamiseen ja kestäväan kehitykseen eri puolilla maailmaa kauppapolitiikkansa kautta; katsoo, että komission on toteutettava toimiaan tämä tavoite mielessä pitäen; toteaa, että kauppa- ja investointisopimukset vaikuttavat ihmisoikeuksiin ja kestäväan kehitykseen, minkä vuoksi ne olisi suunniteltava niin, että ne tukevat sosiaalista ja ympäristöön liittyvää edistystä varmistaen samalla, ettei eurooppalaisia standardeja madalleta ja että ihmisoikeuksia ja sosiaali- ja ympäristönormeja noudatetaan;
- F. katsoo, että kauppa ja kansainvälisten yhtiöiden ulkomaiset investoinnit edistävät sitoutumista ihmisoikeuksiin ja sosiaalisiin oikeuksiin sekä työntekijöiden oikeuksiin niissä maissa, joissa yhtiöt toimivat;
- G. toteaa, että parlamentin panosta voidaan arvioida sillä perusteella, kuinka sen suositukset on tosiasiallisesti pantu täytäntöön; katsoo, että sopimusten täytäntöönpano on seurattava säännöllisesti, jotta voidaan valvoa kauppasopimuksissa sovittujen tavoitteiden ja sitoumusten noudattamista erityisesti ihmisoikeuksien suojelun alalla;
- H. ottaa huomioon, että EU:lla ja sen jäsenvaltioilla on SEUT-sopimuksen 208 artiklan mukaan tosiasiallinen oikeudellinen velvoite saattaa politiikkansa yhdenmukaiseksi kehitysyhteistyötavoitteiden kanssa;

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

- I. toteaa, että komission ehdotuksessa uudeksi kauppaa- ja investointistrategiaksi ”Kaikkien kauppa” tunnustetaan kaupan, ihmisoikeuksien sekä sosiaali- ja ympäristönormien välinen yhteys ja edellytetään näiden oikeuksien ja normien saattamista olennaiseksi osaksi EU:n talous- ja kauppasuhteita;
- J. katsoo, että monikansallisilla maailmanlaajuisilla jälleenmyyjillä ja yrityksillä on vastuu työolojen ja palkkojen parantamisesta tuotantomaissa;
- K. toteaa, että naisten oikeudet kuuluvat olennaisesti ihmisoikeuksiin; toteaa, että miesten ja naisten tasa-arvo kuuluu kauppasopimusten kestävästä kehitystä koskeviin lukuihin; toteaa, että kauppaa- ja investointisopimusten tietyt vaikutukset kohdistuvat eri tavalla naisiin ja miehiin rakenteellisesta sukupuolten eriarvoisuudesta johtuen, ja katsoo, että kestävään ja osallistavaan kehitykseen, kasvuun ja kauppasopimuksiin on sisällyttävä ihmisoikeuksien noudattaminen, myös sukupuolinäkökulmasta katsottuna;
- L. ottaa huomioon, että kestävä kehityksen toimintaohjelmassa 2030 tunnustetaan kauppapolitiikan ratkaiseva merkitys sen tavoitteiden toteutumisessa, sillä siinä käsitellään useita politiikan aloja, kuten alkuperäsääntöjä, elintarvikkeiden sääntelyä, hyödykemarkkinoita ja sukupuolten tasa-arvoa;
- M. katsoo, että GSP- ja GSP+-järjestelmien mahdollisuuksia varmistaa ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia koskevien yleissopimusten ratifiointi ja täytäntöönpano kehitysmaissa voidaan parantaa yhdistämällä tuloksekkaaseen käyttöön-ottoon taloudellisia kannustimia ja valvomalla jatkuvasti keskeisten ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia koskevien yleissopimusten täytäntöönpanoa;
- N. toteaa, että EU käynnisti Rana Plazan katastrofin jälkeen yhteistyössä Bangladeshin hallituksen ja ILO:n kanssa Global Compact for Improvements in Labour Rights and Factory Safety in Bangladesh -aloitteen, jolla pyritään parantamaan työntekijöiden työ-, työterveys- ja työturvallisuusoloja; toteaa, että nämä toimet ovat johtaneet yleisen tietoisuuden lisääntymiseen ja innovatiivisiin ratkaisuihin kauppaan ja kestävään kehitykseen liittyvissä kysymyksissä, muun muassa Bangladeshin palo- ja rakennusturvallisuussopimukseen;
- O. toteaa, että yksityissektorin on julkisen sektorin rinnalla osallistuttava kestävään kehitykseen; katsoo, että yritysten on toimittava yhteiskunnallisesti ja ympäristön kannalta vastuullisella tavalla; toteaa, että EU:n uuden sukupolven kauppaa- ja investointisopimukset sisältävät kestävästä kehitystä koskevia lukuja, joissa sopimuspuolia pyydetään tekemään sitoumuksia ihmisoikeuksien suojelun ja sosiaali- ja ympäristönormien sekä yritysten yhteiskuntavastuun alalla ja noudattamaan niitä; toteaa, että tällaisten lukujen tavoitetaso on vaihdellut peräkkäisissä EU:n kauppasopimuksissa; kehottaa komissiota pitämään jatkossa kiinni mahdollisimman korkeasta tavoitetasosta;
- P. ottaa huomioon, että kaupasta ja kestävästä kehityksestä tehdään komission vuoden 2015 ”Kaikkien kauppa” -strategiassa EU:n painopistealue; katsoo, että komission on nyt muutettava erittäin toivottu kunnianhimonsa päättäväisiksi ja konkreettisiksi toimiksi, jotta tämä strategia vauhdittaisi kunnolla kauppa- ja kestävästä kehitystä koskevaa ohjelmaa;
- Q. ottaa huomioon, että YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteissa ja YK:n Global Compact -aloitteessa luvattu Realising Long-term Value for Companies and Investors -hanke (pitkän aikavälin arvon toteuttaminen yrittäjille ja investoijille) osoittaa, että talouden elpyminen Euroopassa ja maailmassa sopii yhteen sosiaalisen oikeudenmukaisuuden, ympäristön kestävyuden ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen periaatteiden kanssa ja vahvistaa niitä keskinäisesti;
- R. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 207 artiklan mukaan ”yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti”;
- S. toteaa, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 21 artiklassa vahvistetaan, että EU:n ulkoiset toimet perustuvat demokratian ja oikeusvaltion periaatteisiin, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuuteen ja jakamattomuuteen, ihmisarvon kunnioittamiseen, tasa-arvon ja yhteisvastuun periaatteisiin sekä YK:n peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden noudattamiseen;

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

- T. toteaa, että toisaalta kaupan ja ihmisoikeuksien ja toisaalta sosiaali- ja ympäristönormien kytkemisestä yhteen on tullut olennainen osa EU:n talous- ja kauppasuhteita; toteaa, että EU:n ihmisoikeus- ja demokratisointipolitiikkaa kolmansissa maissa olisi jatkettava ja että se olisi sisällytettävä muihin EU:n ulkoisen ulottuvuuden toimintaloikiin, kuten kauppapolitiikkaan; katsoo, että EU:n olisi hyödynnettävä kauppapolitiikkaa, kun se pyrkii asettamaan korkeat globaalit normit ihmisoikeuksien ja sosiaalisten oikeuksien, kuluttajansuojan sekä ympäristön aloilla;
- U. toteaa, että kauppapolitiikka ja kunnianhimoiset kauppasopimukset edistävät ja vahvistavat sääntöihin perustuvaa kansainvälistä kauppajärjestelmää; toteaa, että ihmisoikeuskysymykset olisi otettava huomioon ennen kuin kauppaneuvottelut saatetaan päätökseen moitteettomalla ja avoimella tavalla; toteaa, että yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevilla YK:n suuntaviivoilla ja muilla asiaankuuluvilla välineillä, kuten yritysten yhteiskuntavastuun parantamisella, pyritään edistämään kauppapolitiikkaan liittyviä ihmisoikeussäännöksiä;
- V. ottaa huomioon, että YK:n ihmisoikeusneuvosto hyväksyi 26. kesäkuuta 2014 päätöslauselman hallitusten välisestä ryhmästä, jonka tehtävänä on käynnistää prosessi sellaisen oikeudellisesti sitovan kansainvälisen välineen perustamiseksi, jolla säännellään kansainvälisen oikeuden puitteissa monikansallisten ja muiden yritysten toimintaa;
- W. toteaa, että kauppa ja ihmisoikeudet saattavat vahvistaa toisiaan ja että samalla kun elinkeinoelämän velvoitteena on noudattaa ihmisoikeuksia, sillä voi olla myös tärkeä rooli myönteisten kannustimien tarjoajana ihmisoikeuksien, demokratian, ympäristönormien ja yritysten yhteiskuntavastuun edistämiseksi; ottaa huomioon, että EU on ollut johtavassa asemassa neuvoteltaessa ja pantaessa täytäntöön useita maailmanlaajuisista vastuuta koskevia globaaleja aloitteita samalla kun se on edistänyt ja noudattanut sosiaalisen oikeudenmukaisuuden, ympäristön kestävä kehityksen ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen kaltaisia kansainvälisiä normeja; toteaa, että maailmalajuisesti toimivien ja tiennäyttäjinä syrjimätöntä yrityskulttuuria soveltavien eurooppalaisten yritysten pitkän aikavälin myönteinen vaikutus ihmisoikeuksiin on tunnustettu; toteaa, että ihmisoikeuksien suojeluun ja sen valvontaan perustuvien kauppasuhteiden vahvistaminen lisää keskinäistä ymmärrystä ja vahvistaa yhteisiä arvoja, kuten oikeusvaltion periaatetta, hyvää hallintotapaa ja ihmisoikeuksien kunnioittamista;

Yleiset periaatteet

1. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sisällyttämään miesten ja naisten tasa-arvon kaikkiin toimintalinjoihinsa, kauppapolitiikka mukaan luettuna, ja varmistamaan muun muassa kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen (CEDAW) tehokkaan noudattamisen; kehottaa komissiota ottamaan EU:n kauppapolitiikan vaikutustenarvioinnissa huomioon sukupuolten tasa-arvoa koskevat näkökohdat ja kehottaa komissiota naisen oikeuksien osalta järjestelmällisesti arvioimaan nykyisiä kauppa ja investointisopimuksia, jotta voidaan määritellä niiden seuraukset sukupuolten tasa-arvolle;
2. kehottaa komissiota varmistamaan kehitystä koskevan paremman yhdenmukaisuuden, toimintapolitiikkojen tehokkaan arvioinnin ja kehitysapu- ja kauppapolitiikan välisen koordinoinnin sekä varmistamaan, että kaikki sidosryhmät noudattavat ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, työoikeutta ja ympäristönsuojelua koskevia kansainvälisiä normeja;
3. kehottaa EU:ta osallistumaan aktiivisesti YK:n yleiskokouksen 70. istunnossa hyväksymän päätöslauselman ”Transforming our World: the 2030 agenda for sustainable development” 17:n kestävä kehitystä koskevan tavoitteen toteuttamiseen;
4. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita edistämään sitovia toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että monikansalliset yhtiöt maksavat veroja niihin maihin, joista niiden voitot ovat peräisin, edistämään yksityisen sektorin pakollista maakohtaista raportointia OECD:n suosituksen mukaisesti ja huolehtimaan hyvästä hallintotavasta erityisesti veroasioissa ja veronkannon tehokkuudesta; kehottaa lisäksi komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että tämä asia asetetaan etusijalle niiden poliittisessa vuoropuhelussa (kehityksen ja kaupan poliittisella tasolla), sekä antamaan tukensa kansalaisyhteiskunnalle verohallinnon julkisen valvonnan varmistamisessa ja veropetostapausten seurannassa; katsoo, että yrityksen veropolitiikkaa

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

olisi pidettävä olennaisena osana yritysten yhteiskuntavastuuta ja että näin ollen verovilppiä tai veroparatiisien käyttöä koskevat strategiat eivät kuulu yhteiskuntavastuulliseen toimintaan;

5. toteaa, että julkishyödykkeiden, kuten veden, terveydenhuollon ja koulutuksen saatavuus on tärkeää ja osoittaa valtion valmiuden taata sosiaaliset oikeudet ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen;

6. korostaa, että EU on jo pitkään tehnyt selkoa sosiaalisista ja ympäristökysymyksistä kauppadiplomatiansa yhteydessä ja että se on edellä muita suuria maailmankaupan toimijoita; korostaa, että EU:n kauppakumppaneiden ihmisoikeus-sitoumukset ovat vahva perusta jatkuvalla vuoropuhelulle, yhteistyöprosessille ja asteittaisille parannuksille pitkällä aikavälillä;

7. korostaa, että kauppa ja ulkomaiset investoinnit ovat tärkeitä keinoja talouskasvun, kestäväen kehityksen ja hyvän hallintotavan aikaansaamisessa ja ihmisoikeuksien suojelussa;

8. muistuttaa, että kauppa ja ulkomaiset suorat sijoitukset lisäävät hyvinvointia köyhemmissä maissa; muistuttaa, että hyvinvoinnin lisääntymisen sekä ihmisoikeuksien ja sosiaalisten oikeuksien, työntekijöiden oikeuksien ja ympäristönsuojelun vahvistamisen välillä on merkittävä yhteys;

9. muistuttaa, että EU on sitoutunut johdonmukaisesti edistämään ja kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja demokratiaa suhteissaan kolmansiin maihin kaikissa EU:n politiikoissa, kauppapolitiikka mukaan luettuna, ja kaikissa asianmukaisissa ulkoisen toimintansa rahoitusvälineissä;

10. suositaa siksi, että EU:n kauppapoliittisesta strategiasta tehtäisiin väline, jolla edistetään demokraattisia arvoja kolmansissa maissa; pitää siksi myönteisenä, että kauppasopimuksista ja kaupan etuusohjelmista tehdään välineitä, joilla edistetään ihmisoikeuksia, poistetaan pakko- ja lapsityö ja varmistetaan elintarviketurva ja oikeus terveyteen sekä kaikkia ihmisiä hyödyttävien kestäväen kehityksen, korkeiden turvallisuus- ja ympäristönormien sekä taloudellisten mahdollisuuksien edistäminen;

Ihmisoikeudet, ympäristö- ja sosiaalinenormit monenkeskisellä tasolla

11. korostaa, miten tärkeää EU:lle on rakentaa yhteistyötä monenkeskisellä tasolla ja kehottaa siksi jälleen komissiota omaksumaan johtavan aseman WTO:n hallinnon uudistamisessa erityisesti seuraavien tavoitteiden saavuttamiseksi:

a) WTO:n ja toimivaltaisten YK:n virastojen, kuten YK:n ihmisoikeusvaltuutetun, YK:n kauppa- ja kehityskonferenssin ja kansainvälisen työjärjestön (ILO), välisen tehokkaan yhteistyön vahvistaminen erityisesti niin, että ILO:lle annetaan virallinen tarkkailijan asema WTO:ssa ja otetaan se mukaan kansainvälisten ihmisoikeus- ja työoikeussopimusten rikkomiseen liittyvien kauppakiistojen käsittelyyn; katsoo, että ILO:n olisi jatkossakin osallistuttava kahdenvälisiin, monenvälisiin ja useammankeskisiin kauppasopimuksiin;

b) WTO:n kauppapoliittisten tarkastelumekanismien uudistaminen siten, että niihin sisällytetään ILO:n sopimusten, YK:n ihmisoikeussopimusten ja monenvälisten ympäristöalan sopimusten suuntaviivoihin perustuvat ympäristö- ja ihmisoikeusnäkökulmat, ja kestäväen kehityksen edistäminen erityisesti perustamalla WTO:hon kauppaa ja ihmisarvoista työtä käsittelevä komitea nykyisen kauppa- ja ympäristökomitean rinnalle, kuten parlamentin vuoden 2010 suosituksissa pyydetään;

c) arvioidaan, missä laajuudessa WTO:n kauppa- ja ympäristökomitea on täyttänyt sille Marrakeshissä 15. huhtikuuta 1994 tehdyssä WTO:n ministereiden kauppa- ja ympäristöpäätöksessä asetetun tehtävän ja parlamentin esittämät johtopäätökset siitä, mitä vielä on tehtävä erityisesti ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämistä ja siihen sopeutumista sekä WTO:ta koskevan kansainvälisen vuoropuhelun yhteydessä, kuten parlamentti alun perin pyysi;

d) osallistutaan rakentavasti YK:n työryhmään, joka käsittelee yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevaa sopimusprosessia ottaen huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston tekemän tutkimuksen, joka koskee yritysten tekemien vakavien ihmisoikeusloukkausten käsittelyä oikeussuojakeinoin;

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

12. kehottaa komissiota edistämään aktiivisesti WTO:n lisäüdistuksia maailmanlaajuisten toimitusketjujen kestävä ja vastuullista hallintaa koskevien monenvälisen sääntöjen määrittelemiseksi; katsoo, että niihin tulisi sisältyä erityisesti seuraavaa:

- a) tehokkaat ja täytäntöönpanokelpoiset toimitusketjujen asianmukaista huolellisuutta ja avoimuutta koskevat vaatimukset, jotka perustuvat yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskeviin YK:n ohjaaviin periaatteisiin
- b) työterveyttä ja -turvallisuutta koskevat normit, joissa tunnustetaan erityisesti työntekijöiden oikeus työturvallisuus-toimikuntiin
- c) sosiaalisen suojelun vähimmäistaso
- d) ILO:n keskeisten työnormien noudattaminen;

13. pyytää uudelleen varmistamaan, että toimenpide, jonka osapuoli on hyväksynyt Pariisin sopimuksen puitteissa tai joka liittyy YK:n ilmastomuutoksen puitesopimuksen 3 ja 4 artiklassa esitettyyn periaatteeseen tai sitoumukseen, turvataan myös määräämällä kauppasopimuksissa oikeudellisesti vakaammasta oikeudesta antaa sääntelyä;

14. kehottaa komissiota nopeuttamaan sellaisten järjestelmien kehittämistä, joilla kauppasopimuksissa voidaan erotella tuotteet niiden tuotantoprosessien ja valmistusmenetelmien sekä kestävyyskriteerien mukaan;

15. kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan pyrkimyksiään noudattaa fossiilisten polttoaineiden tukien vaiheittaista poistamista koskevia sitoumuksiaan G20-maiden sitoumusten mukaisesti;

16. katsoo, että kauppapolitiikalla voitaisiin entistä paremmin vauhdittaa energiajärjestelmän muutosta ja että EU:n kaupankäyntivälineillä olisi edistettävä uusiutuvan energian käyttöä ja kehittämistä sekä ympäristöhyödykkeiden ja -teknologioiden luontia Euroopassa; antaa tunnustusta komission pyrkimyksille neuvotella ympäristöystävällisiä hyödykkeitä koskevasta monenvälisestä sopimuksesta (ympäristötuotteita koskeva sopimus) ja kehottaa varmistamaan, että neuvottelut johtavat kunnianhimoiseen ja tasapainoiseen sopimukseen; pyytää komissiota kehittämään ympäristötuotteita koskevien neuvottelujen yhteydessä kehittämään määrällisiä tai laadullisia kriteereitä ympäristöystävällisten hyödykkeiden määrittelemiseksi ja edistämään neuvotteluissa uskottavien ja avoimien menetelmien käyttöönottoa; kehottaa lisäksi komissiota ottamaan asianmukaisesti huomioon ympäristöystävällisten hyödykkeiden kauppaan vaikuttavat tekijät, kuten polkumyynnin vastaiset toimet uusiutuvan energian alalla, teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat järjestelmät, tiukat rahoitusohjelmat ja kansalliset ympäristöpolitiikat, koska siten luodaan kysyntää näille hyödykkeille;

Ihmisoikeudet ja ympäristö- ja sosiaalinenormit kahdenvälisellä tasolla

17. suhtautuu myönteisesti komission päätökseen toteuttaa etu- ja jälkikäteen kaikkien kauppasopimusten kestävä kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointi ihmisoikeuksia koskevien vaikutusten arviointia kauppaan liittyvissä poliittisissa aloitteissa annettujen suuntaviivojen mukaisesti; kehottaa siksi komissiota

- a) soveltamaan suuntaviivoja kestävä kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointien kehittämiseen kaikkien nykyisten ja tulevien neuvottelujen osalta;
- b) ottamaan näissä kestävä kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arvioinneissa huomioon myös oikeutta ruokaan käsittelevän YK:n erityisraportoijan kehittämät periaatteet;
- c) ottamaan huomioon kauppa- ja investointisopimusten vaikutus erityisesti heikommassa asemassa oleviin kansalaisiin, kuten vähemmistöryhmiin kuuluviin, maantieteellisesti erityyksissä oleviin, köyhiin ja sosiaalisesti syrjäytyneisiin kansalaisiin; muistuttaa tässä yhteydessä, että komissio on sitoutunut arvioimaan vapaakauppasopimusten vaikutusta Euroopan syrjäisimpiin alueisiin;
- d) varmistamaan kansalaisjärjestöjen ja työmarkkinaosapuolten asianmukaisen osallistumisen kestävä kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnin kehittämiseen ja ottamaan parlamentin mukaan tämän prosessin kaikkiin vaiheisiin;
- e) ottamaan tällaisista arvioinneista saadut tulokset täysimääräisesti huomioon neuvotteluissa;
- f) varmistamaan kestävä kehitykseen kohdistuvien vaikutusten arviointien julkaisemisen, jotta neuvotteluasemat tiedetään jo ennen arviointien tuloksia, jotta kansalaisille voidaan tiedottaa ja antaa vaaleilla valituille edustajille mahdollisuus arvioida ehdotettua sopimusta asianmukaisesti;

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

18. panee merkille Euroopan oikeusasiamiehen päätelmät komission päätöksestä tehdä sopimus Vietnamin kanssa ennen ihmisoikeuksiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin tekemistä ja kehottaa komissiota toteuttamaan arvioinnin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa uuden menetelmän perusteella, jotta parlamentti voi tehdä tietoon perustuvan päätöksen;

19. toistaa kannattavansa ihmisoikeuksia koskevien ehtolausekkeiden sisällyttämistä kauppasopimukseen ja muistuttaa, että on tärkeää noudattaa ihmisoikeuslausekkeitä ja panna ne täytäntöön; on tyytyväinen komission ja neuvoston pyrkimykseen lisätä tällaisia oikeudellisesti velvoittavia ihmisoikeuslausekkeitä kaikkiin kauppaa- ja investointisopimukseen yhteisen lähestymistavan mukaisesti ja kehottaa julkaisemaan neuvoston yhteisen lähestymistavan; panee merkille, että ihmisoikeuslausekkeitä ei ole sisällytetty EU:n kaikkiin sopimukseen, ja kehottaa EU:n muiden kumppaneiden kanssa käytävissä kauppaneuvotteluissa, erityisesti TTIP-neuvotteluissa, varmistamaan oikeudellisesti velvoittavan ihmisoikeuslausekkeen sisällyttämisen;

20. toteaa kuitenkin, että nykyisillä lausekkeilla on ollut vähäinen vaikutus ihmisoikeusvelvoitteiden ja -sitoumusten täyttämiseen; kehottaa siksi komissiota ja neuvostoa tekemään seuraavat mukautukset:

- a) kaupan suoja-toimenpiteiden sisällyttäminen niin, että säilytetään osapuolten valmiudet täyttää ihmisoikeusvelvoitteensa aloilla, joista ne ovat ensisijaisesti vastuussa tapauksissa, joissa ihmisoikeuslausekkeiden määräyksiä on todistetusti rikottu;
- b) kauppaa- ja assosiaatiosopimuksissa olevien ihmisoikeuslausekkeiden täytäntöönpanon säännöllinen ja huolellinen seuraaminen erityisesti julkaisemalla säännöllisesti komission ja EUH:n yhteisiä kertomuksia parlamentille siitä, miten kumppanimaat kunnioittavat ihmisoikeuksia, ja perustamalla toimielinten välinen toimikunta;
- c) harkitaan ihmisoikeuskomitean sisällyttämistä kaikkiin EU:n kauppasopimukseen, jotta varmistetaan sopimukseen liittyvien ihmisoikeuskysymysten vakava ja järjestelmällinen seuraaminen; muistuttaa tässä yhteydessä, että on tärkeää, että kansalaiset osallistuvat neuvotteluihin avoimuuden lisäämiseksi;
- d) varmistetaan, että EU:lla on sisäinen oikeudellinen muutoksenhakujärjestelmä, jonka avulla voidaan tehdä valituksia tapauksissa, joissa kauppasopimuksia ja ihmisoikeuslausekkeitä ei noudateta;

21. muistuttaa vuonna 2010 annetussa suosituksessa esittämästään pyynnöstä, että EU:n jokaisessa kahdenvälisessä ja monenvälisessä kauppasopimuksessa olisi oltava kattavat, täytäntöönpanokelpoiset ja kunnianhimoiset kauppaa ja kestävää kehitystä koskevat luvut; painottaa, että EU:n eri kauppasopimusten kauppaa ja kestävää kehitystä koskevissa luvuissa on eroavuuksia; kehottaa siksi komissiota huolehtimaan mahdollisimman suuresta yhdenmukaisuudesta kaikissa kauppaneuvotteluissa ja sisällyttämään sopimukseen kauppaa ja kestävää kehitystä koskevia lukuja, jotka sisältävät seuraavaa:

- a) kaikkien osapuolten alustava sitoumus ratifioida ja panna tehokkaasti täytäntöön neljä ensisijaista ja kahdeksan keskeistä ILO:n yleissopimusta sekä kansainväliset monenväliset ympäristösopimukset;
- b) ihmisoikeuslausekkeiden ja kauppaa ja kestävää kehitystä koskevien lukujen kattaminen yleisellä riitojenratkaisumekanismin avulla samalla tavalla kuin sopimuksen muiden osien kyseessä ollessa, kuten vuoden 2010 suosituksissa pyydettiin, jotta varmistetaan ihmisoikeuksien sekä sosiaalisten ja ympäristönormien noudattaminen;
- c) työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan mahdollisuus esittää valituksia ja hakea muutosta valitusmenettelyn avulla;
- d) tehokkaat ehkäisevät toimenpiteet, myös rahallisten korvausten muodossa, sopimuksen kestävää kehitystä koskevan luvun todetuissa vakavissa rikkomistapauksissa; tällaiset toimenpiteet voitaisiin toteuttaa tilapäisesti hidastamalla, vähentämällä tai jopa keskeyttämällä sopimuksessa määrättyjen tiettyjen kauppaetujen soveltaminen viimeisenä keinona kyseisten normien vakavissa ja jatkuissa rikkomistapauksissa; toimintasuunnitelmien käyttöönotto kumppanimme kanssa voisi auttaa korjaamaan kauppaa- ja investointisopimusten tiettyjen sitoumusten noudattamista jättämisen;

22. toistaa vaatimuksen, että on perustettava kestävää kehitystä koskevia foorumeja tai neuvoa-antavia ryhmiä sopimuksen laadinnan eri vaiheita varten aina neuvotteluista täytäntöönpanoon asti; muistuttaa, että kaikkien kansallisten neuvoa-antavien ryhmien olisi oltava täysin riippumattomia ja niiden käytössä olisi oltava riittävät resurssit; panee merkille EU:n nykyisten kauppasopimusten mukaisesti perustamien kansallisten neuvoa-antavien ryhmien joidenkin jäsenten usein esittämän arvostelun siitä, ettei niiden keskusteluilla ole käytännön vaikutusta ja ehdottaa, että komissio toteuttaa seuraavat toimenpiteet:

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

- a) luodaan raportointijärjestelmä, joka antaa parlamentille mahdollisuuden arvioida neuvoo-antavien ryhmien työtä;
- b) vastataan järjestelmällisesti ja konkreettisesti EU:n kansallisten neuvoo-antavien ryhmien esittämiin huolenaiheisiin ja seurataan EU:n kansalaisjärjestöjen ja työmarkkinaosapuolten tässä yhteydessä esittämiä aloitteita;
- c) sisällytetään kauppaa ja kestävää kehitystä koskeviin lukuihin tehokkaan täytäntöönpanon mahdollistavat logistiset perusmääräykset, sillä nämä seikat ovat osoittautuneet joissakin tapauksissa vakaviksi esteiksi, sekä niihin liittyvät liitännäistoimenpiteet, kuten teknisen avun ja yhteistyöohjelmat;

23. edellyttää ruohonjuuritason järjestöjen avoimuuden lisäämistä ja vastuunottoa laadittaessa kansainvälistä kauppaa koskevia sääntöjä ja kansallista kauppapolitiikkaa, ja katsoo, että samalla on varmistettava, että työntekijöiden oikeuksia, ihmisoikeuksia ja naisten oikeuksia kunnioitetaan yhdenmukaisesti;

24. kehottaa komissiota ottamaan parlamentin tiiviimmin mukaan kauppaa- ja investointisopimusten täytäntöönpanon seurantaan, joka koskee ihmisoikeuksien sekä sosiaali- ja ympäristönormien noudattamista, ja kehottaa neuvostoa kuulemaan parlamenttia kaikista päätöksistä tarkistaa sopimuksen soveltamista tai jopa keskeyttää tarvittaessa sen soveltaminen;

Ihmisoikeudet ja ympäristö- ja sosiaalinenormit yksipuolisella tasolla

25. on tyytyväinen uuden yleisen tullietuusjärjestelmän (GSP) (asetus (EU) N:o 978/2012) voimaantuloon 1. tammikuuta 2014 ja GSP-järjestelmää vuosina 2014–2015 koskevan ensimmäisen seurantakertomuksen julkaisemiseen; katsoo, että kauppapolitiikan on oltava keino edistää korkeampia sosiaali- ja ympäristönormeja EU:n kumppanimaiden keskuudessa ja kehottaa siksi komissiota toteuttamaan seuraavat korjaavat toimenpiteet:

- a) selvennetään joko delegoidun säädöksen tai asetuksen (EU) N:o 978/2012 tulevan tarkistuksen avulla kansainvälisen yleissopimuksen ”tosiasiallisen täytäntöönpanon vakavan laiminlyönnin” ja kansainvälisessä yleissopimuksessa olevien periaatteiden ”vakavan ja järjestelmällisen rikkomisen” määritelmää;
- b) konsultoidaan kaikkia asianomaisia valvontaelimiä, jotta GSP-asetuksessa mainittujen kansainvälisten yleissopimusten noudattamista voidaan arvioida asianmukaisesti; kehottaa kiinnittämään arvioinnissa erityisesti huomiota ILO:n yleissopimusten soveltamista käsittelevän asiantuntijakomitean näkemyksiin tullietuuksien myöntämisestä ja suspendoimisesta GSP-asetuksen mukaisesti;
- c) parannetaan asetuksen (EU) N:o 978/2012 tulevassa tarkistamisessa edunsaajamaiden antamien sitoumusten seuranta; työmarkkina-osapuolille ja kansalaisjärjestöille olisi annettava virallinen asema GSP- ja GSP+-järjestelmien seurannassa erityisesti komissiolle esitettyjen huolenaiheiden kuulemis- ja vastaamisenmenettelyssä;
- d) sisällytetään GSP-asetukseen myös yritysten yhteiskuntavastuu, kuten vuonna 2010 pyydettiin, jotta varmistetaan, että monikansalliset yritykset noudattavat ihmisoikeuksiin, työnormeihin ja ympäristölainsäädäntöön liittyviä kansallisia ja kansainvälisiä oikeudellisia velvoitteita;
- e) seurataan ja arvioidaan Kaikki paitsi aseet -aloitteen ja tavanomaisten GSP-järjestelyjen täytäntöönpanoon ja tehokkuuteen liittyvää kehitystä ja raportoidaan Euroopan parlamentille;

26. tukee komission sitoutumista lapsityövoiman käytön poistamiseen; pitää myönteisenä komission yksiköiden valmisteluasiakirjan hyväksymistä ja toistaa vuonna 2010 esittämänsä pyynnön tasapainoisesta ja realistisesta lainsäädäntötohdotuksesta, johon sisältyy esimerkiksi seuraavia toimia; sellaisten tuotteiden merkitseminen, joiden valmistuksessa ei ole käytetty lapsityövoimaa, kauppaetuuksien myöntäminen tietyt työnormit täyttävälle maille ja horisontaaliset tuontikiellot tuotteille, joiden valmistuksessa on käytetty lapsityövoimaa; korostaa, että on tärkeää sisällyttää tavoite pakko- ja lapsityövoiman torjumisesta EU:n kauppasopimusten kauppaa ja kestävää kehitystä koskeviin lukuihin muiden kuuden ILO:n keskeisen yleissopimuksen rinnalla, samoin kuin WTO:n, OECD:n ja ILO:n puitteissa pidetyissä kansainvälisissä keskusteluissa EU:n antama sitoumus monenvälisen ulottuvuuden edistämiseksi;

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

27. vahvistaa vastustavansa kaikkea sellaista suoraa ja välillistä tarjontaa, joka haittaisi energiaan liittyvien palvelujen kauppaa ja mahdollistaisi tukien teknologisen neutraaliuden; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan vakavasti huomioon sen, että kansainvälisen kaupan lisääntyvät hiilidioksidipäästöt heikentävät EU:n ilmastostrategiaa, ja korostaa, että siirtyminen paikallisiin tuotanto- ja kulutusmalleihin voi edesauttaa Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista;

28. muistuttaa, että ilmastonmuutoksen sekä kestävämmän ja laittoman perushyödykkeiden hankinnan aiheuttaman metsäkadon välillä on väistämätön yhteys; kehottaa komissiota takaamaan FLEGT-lupajärjestelmän ja EU:n puutavara-asetuksen tehokkaan täytäntöönpanon, puutavaran toimitusketjujen laillisuutta koskeva velvoite mukaan luettuna;

29. on tyytyväinen komission päätökseen aloittaa toteutettavuustutkimus metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä koskevasta EU:n toimintasuunnitelmasta;

Yritysten yhteiskuntavastuu

30. toistaa parlamentin vuonna 2010 esittämän pyynnön yritysten yhteiskuntavastuun sisällyttämisestä EU:n kaikkiin kauppasopimuksiin ja ehtoihin täytäntöönpanon parantamiseksi; korostaa erityisesti komission mahdollisuutta suorittaa tutkimuksia yritysten yhteiskuntavastuuseen liittyvien sitoumusten väitetyn rikkomisen yhteydessä ja kehittää EU:n yhteispisteitä OECD:n yhteispisteiden tarjoaman mallin mukaisesti ja niitä vahvistaen; pyytää komissiota tehostamaan ponnistelujaan sen varmistamiseksi, että yritykset täyttävät veloitteensa kaikissa toimitusketjuissaan ja noudattavat täysimääräisesti ILO:n keskeisiä työnormeja ja kansainvälisesti tunnustettuja yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia normeja, erityisesti äskettäin päivitettyjä monikansallisia yrityksiä koskevia OECD:n suuntaviivoja, YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta, yhteiskuntavastuuta koskevaa ISO 26000 -standardia, monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskevaa ILO:n kolmikantaista periaatejulistusta sekä yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevia YK:n ohjaavia periaatteita erityisesti vaatetus- ja kaivannaisteollisuudessa, joissa ihmisoikeuksien ja sosiaalinenormien loukkauksia koskevat riskit ovat yleisempiä; muistuttaa, että Bangladeshissa vuonna 2013 tapahtuneen Rana Plazan tragedian jälkeen komissio pani alulle kestävyttä koskevan aloitteen yhteistyössä Bangladeshin, ILO:n ja Yhdysvaltojen kanssa; korostaa tässä yhteydessä, että on tarpeen saavuttaa kestävyttä koskevan aloitteen tavoitteet, jotta voidaan edistää työntekijöiden oikeuksia ja huolehtia entistä vastuullisemmin kansainvälisen tason toimitusketjuista; pyytää komissiota ulottamaan tämän tyyppiset ohjelmat ja toimet koskemaan EU:n muita kauppakumppaneita;

31. pitää keskeisen tärkeänä, että jatketaan toimia kansainvälistä sijoitustoimintaa ja monikansallisia yrityksiä koskevaan OECD:n julistukseen liittymiseksi, varmistetaan, että suuntaviivat mainitaan erityisesti kaikissa EU:n ja kolmansien maiden välisissä uusissa sopimuksissa ja siirrytään passiivisesta lähestymistavasta aktiiviseen lähestymistapaan näiden sopimusten täytäntöönpanossa; kehottaa komissiota varmistamaan avoimuuden yritysten toimintaa koskevan tiedon saannissa ja ottamaan käyttöön tehokkaan ja toteuttamiskelpoisen raportointijärjestelmän, joka tarjoaa tietoja tuotteiden arvoketjuista; muistuttaa vuonna 2010 esittämästään kannasta, jonka mukaan yrityksiä olisi pyydettävä julkaisemaan yhteiskuntavastuuta koskevat tuloksensa ja yritysten olisi noudatettava asianmukaista huolellisuutta; kehottaa komissiota saattamaan ajan tasalle yritysten yhteiskuntavastuuta koskevan strategiansa, jonka mukaisesti otetaan käyttöön tiukemmat raportointi- ja noudattamisvaatimukset ja jonka avulla varmistetaan tehokkaampien yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden täytäntöönpano, ja kehottaa jäsenvaltioita tukemaan yritysten yhteiskuntavastuun edistämistä kauppasopimuksissa;

32. kehottaa EU:ta luomaan vuoropuhelufoorumeja kansalaisyhteiskuntaa, yrityksiä, kansainvälisiä järjestöjä ja muita yritysten yhteiskuntavastuuseen liittyviä toimijoita varten;

33. kehottaa komissiota soveltamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden ja YK:n Global Compact -aloitteen puitteissa toteutetusta Realising Long-term Value for Companies and Investors -hankkeesta (pitkän aikavälin arvon toteuttaminen yrityksille ja investoijille) saatuja tuloksia omaan Euroopan strategisten investointien rahastoonsa, vuoropuheluunsa investoijien kanssa kauppasopimusneuvottelujen yhteydessä sekä "kestävän pääomamarkkinaunionin" käsitteen tukemiseen tukemalla kestävää kauppaa;

34. muistuttaa, että monikansallisia yrityksiä ja sosiaalipolitiikkaa koskeva ILO:n kolmikantainen periaatejulistus, ihmisarvoista työtä koskeva ILO:n ohjelma ja monikansallisia yrityksiä koskevien OECD:n suuntaviivojen työtä koskevat osat ovat keskeisiä yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia tekstejä; pyytää komissiota seuraamaan OECD:n ja YK:n aloitteita sisällyttämällä äskettäin laaditut kansainväliset normit EU:n lainsäädäntöön ja kehottaa edistämään tasapainoisia ja kattavia poliittisia suosituksia, myös globaaleihin arvoketjuihin liittyvää vahvaa kestävästä kehityksen näkökulmaa, G20-maiden kauppaministereiden kokouksessa Shanghaissa heinäkuussa 2016;

Tiistai 5. heinäkuuta 2016

35. muistuttaa, että EU on maailman johtava toimija tarkasteltaessa yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia kansallisia toimintasuunnitelmia; kehottaa komissiota edistämään aktiivisesti vastuullista liiketoimintaa ulkomailla toimivien EU:n yritysten piirissä ja keskittymään erityisesti sen varmistamiseen, että yritykset noudattavat tiukasti kaikkia oikeudellisia velvoitteitaan, jotka johtuvat joko kansallisesta lainsäädännöstä tai mahdollisista kahdenvälisistä taikka kansainvälisistä oikeudellisista velvoitteista, joita niiden liiketoimintaan sovelletaan, ja varsinkin ihmisoikeuksiin, työelämään ja ympäristöön liittyvien kansainvälisten normien ja sääntöjen noudattamiseen; kehottaa lisäksi komissiota toimimaan tätä varten aktiivisesti kumppanimaidensa kanssa, jotta voidaan vaihtaa parhaita käytäntöjä ja tietämystä tavoista ja keinoista liiketoimintaympäristön ja vastuullista liiketoimintaa koskevan tietoisuuden parantamiseksi;

36. katsoo, että yritysten yhteiskuntavastuuta koskevaa ohjelmaa on mukautettava alueiden ja maiden erityistarpeisiin kestävän taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi;

37. kehottaa komissiota ryhtymään kaupan ja investointien alan toimiin ja kannustamaan ja palkitsemaan yrityksiä, jotka toteuttavat yritysten yhteiskuntavastuuta edistäviä strategioita, myöntämällä merkintöjä, tarjoamalla ensisijaisen pääsyn EU:n julkisten hankintojen markkinoille ja perustamalla pk-yrityksille suunnattuja tukiohjelmiä;

38. pitää erittäin myönteisenä, että suuryritysten velvoite raportoida ihmisoikeuksista on sisällytetty muiden kuin taloudellisten tietojen julkistamista koskevaan direktiiviin; kehottaa EU:n jäsenvaltioita saattamaan tämän direktiivin pikaisesti ja tehokkaasti osaksi kansallista lainsäädäntöään; kiinnittää huomiota YK:n ohjaavien periaatteiden raportointikehykseen, suuryrityksiä koskevaan Corporate Human Rights Benchmark -järjestelmään sekä integroitua raportointia koskevaan tavoitteeseen ja kehottaa kaikkia EU:ssa julkisesti noteerattuja yhtiöitä ja niiden sidosryhmiä noudattamaan direktiivin henkeä EU:ssa ja EU:n ulkopuolisessa kaupankäynnissä;

39. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita osallistumaan aktiivisesti YK:n ihmisoikeusneuvoston ja YK:n ympäristöohjelman (UNEP) työhön sellaisen kansainvälisen sopimuksen aikaansaamiseksi, jonka perusteella monikansalliset yritykset voidaan saada vastaamaan tekemistään ihmisoikeusrikkomuksista ja ympäristönormien rikkomisista;

40. korostaa, että näiden suositusten tehokas täytäntöönpano on erittäin tärkeä tekijä Euroopan parlamentin arvioidessa komission neuvottelemia kauppasopimuksia; pyytää komissiota vastaamaan yksityiskohtaisesti ja oikea-aikaisesti kaikkiin tässä päätöslauselmassa esiin nostettuihin seikkoihin;

o

o o

41. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.